

COD CIVIL
(extras dispozitii pentru ONG)

TITLUL IV Persoana juridica

CAPITOLUL I Dispozitii generale

Elementele constitutive ale persoanei juridice

Art.1-136 - (1) Orice persoana juridica are o organizare de sine statatoare si un patrimoniu propriu, afectat realizarii unui anumit scop, în acord cu interesul general.

(2) Persoanele juridice sunt de drept public sau de drept privat.

Persoana juridica de drept privat

Art.1-137 - Persoanele juridice de drept privat se pot constitui, în mod liber, într-una din formele prevazute de lege.

Persoana juridica de drept public

Art.1-138 - (1) Persoanele juridice de drept public se înfiinteaza, de regula, prin lege, iar, în cazurile anume prevazute, prin acte ale autoritatilor administratiei publice centrale sau locale.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), persoanele juridice de drept public se pot înfiinta si în alte cazuri anume prevazute de lege.

Diferite categorii de persoane juridice

Art.1-139 - Sunt, în conditiile legii, persoane juridice:

- a) statul si unitatile sale administrativ-teritoriale;
- b) Parlamentul;
- c) Administratia Prezidentiala si autoritatile administratiei publice centrale;
- d) Instantele judecatoresti;
- e) Autoritatile administrative autonome;
- f) Institutiile de stat si cele ale autoritatilor administratiei publice locale;
- g) Partidele si aliantele politice;
- h) Sindicatele si alte organizatii ale acestora;
- i) Asociatiile si fundatiile;
- j) Cultele religioase;
- k) Societatile cooperative si asociatiile teritoriale ale acestora;
- l) Societatile civile, agricole si comerciale;
- m) Regiile autonome;
- n) Orice alta organizatie sau grupare care îndeplineste conditiile prevazute la art.1-136.

Regimul juridic aplicabil

Art.1-140 - Persoanele juridice legal înfiintate se supun dispozitiilor aplicabile categoriei din care fac parte, precum si celor cuprinse în prezentul cod, daca prin lege nu se prevede altfel.

CAPITOLUL II Înfiintarea persoanei juridice

Modurile de înfiintare

Art.1-141 - (1) Persoana juridica se înfiinteaza:

- a) în temeiul actului de înfiintare al organului competent, în cazul autoritatilor si al institutiilor publice, al unitatilor administrativ-teritoriale, precum si al agentilor economici care se constituie de catre stat sau de catre unitatile administrativ-teritoriale. În toate cazurile, actul de înfiintare trebuie sa prevada în mod expres daca autoritatea publica sau institutia publica este persoana juridica;
  - b) în temeiul actului de înfiintare al celor care o constituie, autorizat, în conditiile legii;
  - c) în orice alt mod prevazut de lege.
- (2) Daca prin lege nu se dispune altfel, prin act de înfiintare se înțelege actul de constituire a persoanei juridice si, dupa caz, statutul acesteia.

Durata persoanei juridice

Art.1-142 - Persoana juridica se înfiinteaza pe durata nedeterminata daca prin lege, actul de constituire sau statut nu se prevede altfel.

Înregistrarea persoanei juridice

Art.1-143 - (1) Persoanele juridice sunt supuse înregistrării, dacă legile care le sunt aplicabile prevad aceasta înregistrare.

(2) Prin înregistrare se înțelege înscrierea, înmatricularea sau, după caz, orice alta formalitate de publicitate prevazuta de lege.

CAPITOLUL III   Capacitatea civila a persoanei juridice

Sectiunea 1   Despre capacitatea de folosinta a persoanei juridice

Data dobândirii capacitatii de folosinta

Art.1-144 - (1) Persoanele juridice care sunt supuse înregistrării pot avea drepturi si obligatii de la data înregistrării lor.

(2) Celelalte persoane juridice pot avea drepturi si obligatii, după caz, potrivit art.1-141, de la data actului de înfiintare, de la data autorizării constituirii lor sau de la data îndeplinirii oricarei alte cerinte prevazute de lege.

(3) Cu toate acestea, persoanele juridice aratate la alin.(1) pot, chiar de la data actului de înfiintare, sa dobândeasca drepturi si sa-si asume obligatii, însa numai în masura necesara pentru ca persoana juridica sa ia fiinta în mod valabil.

Continutul capacitatii de folosinta

Art.1-145 - (1) Persoana juridica poate avea orice drepturi si obligatii civile, afara de acelea care, prin natura lor sau în temeiul legii, nu pot apartine decât persoanei fizice.

(2) Cu toate acestea, persoanele juridice cu scop nepatrimonial nu pot avea decât acele drepturi si obligatii civile care sunt necesare pentru realizarea obiectului de activitate, stabilit prin lege, actul de constituire sau statut.

(3) Actul juridic încheiat cu încalcare a dispozitiilor alin.(1) si (2) este lovit de nulitate absoluta.

Desfasurarea activitatilor autorizate

Art.1-146 - În cazurile prevazute de lege, persoanele juridice pot desfasura anumite activitati numai în baza unei autorizatii speciale; dreptul de a desfasura asemenea activitati ia nastere din momentul obtinerii autorizatiei respective.

Capacitatea de a primi liberalitati

Art.1-147 - Dacă prin lege nu se dispune altfel, orice persoana juridica poate primi liberalitati, în conditiile dreptului comun, chiar de la data actului de înfiintare sau, în cazul fundatiilor testamentare, din momentul decesului testatorului.

Sectiunea a 2-a   Despre capacitatea de exercitiu si functionarea persoanei juridice

Data dobândirii capacitatii de exercitiu

Art.1-148 - (1) Persoana juridica își exercita drepturile si își îndeplineste obligatiile prin organele sale de administrare, de la data constituirii lor.

(2) Au calitatea de organe de administrare, în sensul alin.(1), persoanele fizice sau persoanele juridice care prin lege, actul de constituire sau statut, sunt desemnate sa actioneze, în raporturile cu tertii, individual sau colectiv, în numele si pe seama persoanei juridice.

(3) Raporturile dintre persoana juridica si cei care alcatuiesc organele sale de administrare sunt supuse, prin asemanare, regulilor mandatului, dacă nu s-a prevazut altfel prin lege, actul de constituire sau statut.

Exercitarea drepturilor si îndeplinirea obligatiilor pâna la constituirea organelor de administrare

Art.1-149 (1) Pâna la data constituirii organelor de administrare, exercitarea drepturilor si îndeplinirea obligatiilor care privesc persoana juridica se fac de catre persoanele fizice sau persoanele juridice desemnate în acest scop.

(2) Actele juridice încheiate de catre persoanele desemnate cu depasirea puterilor conferite potrivit legii, actului de constituire ori statutului, pentru înfiintarea persoanei juridice, precum si actele încheiate de alte persoane nedeseminate obliga persoana juridica în conditiile gestiunii de afaceri.

(3) Cel care contracteaza pentru persoana juridica ramâne personal tinut fata de terti daca aceasta nu se înfiinteaza ori daca nu își asuma obligatia contractata, în afara cazului când prin contract a fost exonerat de aceasta obligatie.

Incapacitati si incompatibilitati

Art.1-150 Nu pot face parte din organele de administrare ale persoanei juridice incapabilii, cei cu capacitate de exercitiu restrânsa, cei decazuti din dreptul de a exercita o functie în cadrul acestor organe, precum si cei declarati prin lege sau prin actul de constituire incompatibili sa ocupe o astfel de functie.

Participarea la circuitul civil

Art.1-151 - (1) Actele juridice facute de organele de administrare ale persoanei juridice, în limitele puterilor ce le-au fost conferite, sunt actele persoanei juridice însesi.

(2) Faptele licite sau ilicite savârsite de organele sale de administrare obliga persoana juridica însasi, daca ele au fost îndeplinite cu prilejul exercitarii functiei lor.

(3) Faptele ilicite atrag si raspunderea personala si solidara a celor ce le-au savârsit, atât fata de persoana juridica, cât si fata de terti.

Obligatia tertilor

Art.1-152 - Simpla declaratie a organelor de administrare ale persoanei juridice ca actioneaza în limitele puterilor ce le-au fost conferite, nu exonereaza pe terti de obligatia de a verifica aceste puteri. Raspunderea solidara si indivizibila Art.1-153 - În cazul în care mai multe persoane care nu constituie o persoana juridica actioneaza, în raporturile cu tertii de buna-credinta, ca o persoana juridica, ele sunt tinute sa raspunda fata de acestia solidar si indivizibil.

Contrarietatea de interese

Art.1-154 - (1) Este lovit de nulitate relativa actul juridic încheiat, în fraudarea intereselor persoanei juridice, de un membru al organelor de administrare daca acesta din urma, sotul, ascendentei sau descendentei lui, rudele în linie colaterala sau afinii sai pâna la gradul al patrulea inclusiv, aveau vreun interes sa se încheie acel act si daca cealalta parte a cunoscut sau trebuia sa cunoasca acest lucru.

(2) Daca cel care face parte din organele de administrare ale persoanei juridice este interesat, el însusi ori una dintre persoanele prevazute la alin.(1), într-o chestiune supusa hotarârii acestor organe, trebuie sa înstiinteze persoana juridica si sa nu ia parte la nici o deliberare privitoare la aceasta chestiune; în caz contrar, el raspunde pentru daunele cauzate persoanei juridice, daca fara votul ei nu s-ar fi putut obtine majoritatea ceruta.

Raspunderea persoanelor juridice de drept public

Art.1-155 - Daca prin lege nu se dispune altfel, persoanele juridice de drept public sunt raspunzatoare de faptele licite sau ilicite savârsite de organele lor, în aceleasi conditii ca persoanele juridice de drept privat.

Independenta patrimoniala si functionala a persoanei juridice

Art.1-156 - Persoana juridica având în subordine o alta persoana juridica nu raspunde pentru obligatiile acesteia din urma si nici persoana juridica subordonata nu raspunde pentru persoana juridica careia îi este subordonata, daca prin lege nu se dispune altfel.

Participarea la circuitul civil a statului si unitatilor administrativ-teritoriale

Art.1-157 -(1) În raporturile civile în care se înfatiseaza nemijlocit, în nume propriu, ca subiect de drepturi si obligatii, statul participa prin Ministerul Finantelor Publice, afara de cazul în care legea stabileste un alt organ în acest sens.

(2) Dispozitiile alin.(1) sunt aplicabile în mod corespunzator si unitatilor administrativ-teritoriale care participa la raporturile civile în nume propriu, prin organele prevazute de lege.

Raspunderea civila a statului si unitatilor administrativ-teritoriale

Art.1-158 (1) Daca prin lege nu se dispune altfel, statul nu raspunde pentru obligatiile organelor, autoritatilor si institutiilor publice, care sunt persoane juridice. De asemenea, nici una dintre aceste persoane juridice nu raspunde pentru obligatiile statului.

(2) Dispozitiile alin.(1) sunt aplicabile în mod corespunzator si unitatilor administrativ-teritoriale care nu raspund pentru obligatiile organelor, institutiilor si serviciilor publice din subordinea acestora atunci când sunt înzestrate cu personalitate juridica.

CAPITOLUL IV   **Identificarea persoanei juridice**

Nationalitatea persoanei juridice

Art.1-159 - Sunt de nationalitate româna toate persoanele juridice al caror sediu, potrivit actului de constituire, este stabilit în România.

Denumirea persoanei juridice

Art.1-160 -(1) Persoana juridica va purta denumirea stabilita în conditiile legii prin actul de constituire sau prin statut.

(2) O data cu înregistrarea persoanei juridice, se va trece în registru denumirea ei si celelalte atribute de identificare.

Sediul persoanei juridice

Art.1-161 - (1) Sediul persoanei juridice se stabileste potrivit actului de constituire sau statutului.

(2) În functie de obiectul de activitate, persoana juridica poate avea mai multe sedii cu caracter secundar pentru sucursalele sau reprezentantele sale teritoriale. Dispozitiile art.1-54 sunt aplicabile în mod corespunzator.

Schimbarea denumirii si sediului

Art.1-162 - Persoana juridica poate sa-si schimbe denumirea sau sediul, în conditiile prevazute de lege.

Dovada denumirii si sediului

Art.1-163 - (1) În raporturile cu tertii, denumirea si sediul se dovedesc cu mentiunile facute în registrele de publicitate sau de evidenta prevazute de lege pentru persoana juridica respectiva.

(2) În lipsa acestor mentiuni, stabilirea sau schimbarea denumirii si a sediului nu va putea fi opusa altor persoane.

Alte atribute de identificare

Art.1-164 - În functie de specificul obiectului de activitate, persoana juridica mai poate avea si alte atribute de identificare, cum sunt capitalul social, codul fiscal, contul bancar.

Mentiuni obligatorii

Art.1-165 - Toate actele care emana de la persoana juridica trebuie sa cuprinda denumirea si sediul, precum si alte atribute de identificare, în cazurile prevazute de lege, sub sanctiunea platii de daune-interese persoanei prejudiciate.

CAPITOLUL V   **Reorganizarea persoanei juridice**

Notiune

Art.1-166 - Reorganizarea persoanei juridice este operatiunea juridica ce implica doua sau mai multe persoane juridice si care produce efecte creatoare, modificatoare ori de încetare a lor.

Modurile de reorganizare

Art.1-167 -

(1) Reorganizarea persoanei juridice se realizeaza prin fuziune, prin divizare sau prin transformare.

(2) Reorganizarea se face cu respectarea conditiilor prevazute pentru dobândirea personalitatii juridice, în afara de cazurile în care prin lege, actul de constituire sau statut se dispune altfel.

Fuziunea

Art.1-168 - Fuziunea se face prin absorbtia unei persoane juridice de catre o alta persoana juridica sau prin contopirea mai multor persoane juridice pentru a alcatui o persoana juridica noua.

Efectele fuziunii

Art.1-169 -

(1) În cazul absorbtiei, drepturile si obligatiile persoanei juridice absorbite trec asupra persoanei juridice care o absoarbe.

(2) În cazul contopirii persoanelor juridice, drepturile si obligatiile acestora trec asupra noii persoane juridice astfel înfiintate.

Divizarea

Art.1-170 - (1) Divizarea poate fi totala sau partiala.

(2) Divizarea totala se face prin împartirea întregului patrimoniu al unei persoane juridice între doua sau mai multe persoane juridice care exista sau care iau, astfel, fiinta.

(3) Divizarea partiala consta în desprinderea unei parti din patrimoniul unei persoane juridice, care-si mentine fiinta, si în transmiterea acestei parti catre una sau mai multe persoane juridice care exista sau care se înfiinteaza în acest fel.

Efectele divizarii

Art.1-171 - (1) Patrimoniul persoanei juridice care a încetat de a avea fiinta prin divizare se împarte în mod egal între persoanele juridice dobânditoare, daca prin actul ce a dispus divizarea nu s-a stabilit o alta proportie.

(2) În cazul divizarii partiale, când o parte din patrimoniul unei persoane juridice se desprinde si se transmite unei singure persoane juridice existente sau care ia astfel fiinta, împartirea patrimoniului se face în proportia partii desprinse si transmise.

(3) În cazul în care partea desprinsa se transmite mai multor persoane juridice existente sau care iau astfel fiinta, împartirea patrimoniului între persoana juridica fata de care s-a facut desprinderea si persoanele juridice dobânditoare se va face potrivit dispozitiilor alin.(2), iar între persoanele juridice dobânditoare, împartirea partii desprinse se va face potrivit dispozitiilor alin.(1), ce se vor aplica în mod corespunzator.

Întinderea raspunderii în caz de divizare

Art.1-172 - (1) În cazul divizarii, fiecare dintre persoanele juridice dobânditoare va raspunde:

a) pentru obligatiile legate de bunurile care formeaza obiectul drepturilor dobândite sau pastrate integral;

b) pentru celelalte obligatii ale persoanei juridice divizate, proportional cu valoarea drepturilor dobândite sau pastrate, socotita dupa scaderea obligatiilor prevazute la lit.a).

(2) Daca o persoana juridica înfiintata în conditiile art.1-141 alin.(1) lit.a) este supusa divizarii prin actul de reorganizare se va putea stabili si un alt mod de împartire a obligatiilor decât acela prevazut în prezentul articol.

Repartizarea contractelor în caz de divizare

Art.1-173 - În caz de divizare, contractele se vor repartiza, cu respectarea dispozitiilor art.1-141, 1-145 alin.

(2), 1-171, 172, astfel încât executarea fiecaruia dintre ele sa se faca în întregime de catre o singura persoana juridica dobânditoare, afara numai daca aceasta nu este cu putinta.

Transformarea persoanei juridice

Art.1-174 - (1) Transformarea persoanei juridice intervine în cazurile prevazute de lege, atunci când o persoana juridica își înceteaza fiinta, concomitent cu crearea, în locul ei, a unei alte persoane juridice.

(2) În aceste cazuri, drepturile si obligatiile persoanei juridice care si-a încetat existenta trec asupra persoanei juridice nou înfiintate, cu exceptia cazului în care prin actul prin care s-a dispus reorganizarea se prevede altfel.

Data transmiterii drepturilor în caz de reorganizare

Art.1-175 - (1) Transmiterea drepturilor si obligatiilor, în cazul reorganizarii persoanelor juridice supuse înregistrarii, se îndeplineste, atât între parti cât si fata de terti, numai prin înregistrarea operatiunii si pe data acesteia.

(2) În ceea ce privește celelalte persoane juridice, nesupuse înregistrării, transmiterea drepturilor și obligațiilor, în cazurile prevăzute de alin.(1), se îndeplinește atât între parti cât și față de terti, numai pe data aprobării, de către organul competent, a inventarului, a bilanțului contabil întocmit în vederea predării-primirii, a evidentei și repartizării tuturor contractelor în curs de executare, precum și a oricăror altor asemenea acte prevăzute de lege.

Opoziția

Art.1-176 - (1) Actele prin care s-a dispus reorganizarea pot fi atacate, dacă prin lege nu se dispune altfel, prin opoziție de către creditorii și orice alte persoane interesate în termen de 30 de zile de la data înregistrării operațiunii, iar pentru persoanele juridice nesupuse înregistrării, de la data când au luat cunoștința de aprobarea acestora de către organul competent potrivit legii.

(2) Opoziția suspendă executarea față de oponenti până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, în afara de cazul în care prin lege s-ar dispune altfel.

(3) Opoziția se judecă în camera de consiliu, cu citirea partilor, de către instanța competentă.

(4) Hotărârea pronunțată asupra opoziției este supusă numai recursului.

CAPITOLUL VI   Încetarea persoanei juridice

Secțiunea 1   Dispoziții generale

Modurile de încetare

Art.1-177 - Încetarea persoanei juridice are loc, după caz, prin fuziune, divizare totală, transformare, dizolvare, desființare sau printr-un alt mod prevăzut de lege.

Secțiunea a 2-a   Dizolvarea persoanei juridice

Cazuri de dizolvare

Art.1-178 - Persoanele juridice de drept privat se dizolvă:

- a) prin declararea nulității;
- b) dacă termenul pentru care au fost constituite s-a împlinit;
- c) dacă scopul a fost realizat ori nu mai poate fi îndeplinit;
- d) dacă scopul pe care îl urmăresc sau mijloacele întrebuințate pentru realizarea acestuia au devenit contrare legii sau ordinii publice, ori urmăresc un alt scop decât cel declarat;
- e) prin hotărârea organelor competente ale acestora;
- f) prin orice alt mod prevăzut de lege, actul de constituire sau statut.

Nulitatea persoanei juridice

Art.1-179 - Declararea nulității persoanei juridice se poate cere, pe cale judecătorească, de către orice persoană interesată, în cazul în care actul de constituire sau, după caz, statutul acesteia au fost făcute cu nerespectarea cerințelor impuse de lege pentru constituirea ei valabilă.

Opoziție

Art.1-180 - În cazul în care persoana juridică se dizolvă prin hotărârea organului competent, creditorii sau orice alte persoane interesate pot face opoziție, dispozițiile art.1-176 aplicându-se în mod corespunzător.

Lichidarea

Art.1-181 - (1) Prin efectul dizolvării, persoana juridică intră în lichidare, în vederea valorificării activului și a plății pasivului.

(2) Persoana juridică își păstrează capacitatea civilă pentru operațiunile necesare lichidării, până la terminarea acesteia.

(3) Dacă încetarea ființei persoanei juridice are loc prin fuziune, transformare sau prin divizare totală, nu se declanșează procedura lichidării.

Destinația bunurilor rămase după lichidare

Art.1-182 - (1) Oricare ar fi cauzele dizolvării, bunurile persoanei juridice rămase după lichidare vor primi destinația indicată prin actul de constituire sau în statut, ori destinația indicată de hotărârea organului competent luată înainte de dizolvare.

(2) În lipsa unei asemenea prevederi în actul de constituire sau în statut, ori în lipsa unei hotărâri luate în condițiile alin.(1), precum și în cazul în care prevederea sau hotărârea este contrară legii sau ordinii publice, la propunerea lichidatorului, bunurile rămase după lichidare vor fi atribuite de instanța competentă unei persoane juridice cu scop identic sau asemănător, dacă prin lege nu se prevede altfel. Dacă există mai multe astfel de persoane juridice, lichidatorul va propune cel puțin trei persoane juridice, caz în care bunurile se atribuie prin tragere la sorti.

(3) În cazul în care persoana juridică a fost dizolvată pentru motivele prevăzute de art.1-178 lit.d), precum și în cazul în care nici o persoană juridică nu este de acord cu preluarea bunurilor rămase după lichidare în condițiile alin.(2), acestea vor fi preluate de stat, prin Ministerul Finanțelor Publice.

Sectiunea a 3-a   Dispozitii speciale

Desfiintarea unor persoane juridice

Art.1-183 - (1) Persoanele juridice înființate de către autoritățile publice centrale și locale pot fi desființate prin hotărârea organului care le-a înființat.

(2) În acest caz, dacă organul competent nu a dispus altfel, drepturile și obligațiile persoanei juridice desființate trec asupra persoanei juridice dobânditoare, proporțional cu valoarea bunurilor transmise acesteia, ținându-se însă seama și de natura obligațiilor respective.

Data încetării personalității juridice

Art.1-184 - (1) Persoanele juridice supuse înregistrării încetează a avea ființă la data radierii din registrele în care au fost înscrise.

(2) Celelalte persoane juridice încetează a avea ființă de la data actului prin care s-a dispus încetarea sau, după caz, de la data îndeplinirii oricărei alte cerințe prevăzute de lege.